

Decyzja odnośnie P i S.:

[Komitet Ministrów:]

1. Przypomina, że niniejsza sprawa dotyczy niezapewnienia przez władze dostępu do rzetelnych informacji dotyczących warunków i procedur umożliwiających ciężarnym kobietom i dziewczynom, w tym ofiarom gwałtu, skuteczne uzyskanie legalnej aborcji;
2. Wyraża poważne zaniepokojenie, że po ponad sześciu latach od zapadnięcia wyroku, nie zostały podjęte żadne środki w celu zapewnienia dostępu do legalnej aborcji w Polsce;
3. Nalega, aby władze wprowadziły jasne i skuteczne procedury, na przykład w formie wytycznych dla wszystkich szpitali, które zagwarantują kobietom poszukującym legalnej aborcji odpowiednie informacje o krokach, które muszą one podjąć, w tym w przypadku odmowy przez lekarza wykonania zabiegu aborcji z powodów światopoglądowych.
4. Odnotowuje informację od władz, że kiedy lekarz powołuje się na klauzulę sumienia, szpital jest zobowiązany odesłać kobietę do innej placówki, która zapewni uzyskanie świadczenia; wzywa władze do zapisania tego obowiązku w prawodawstwie wtórnym oraz do zapewnienia, że powoływanie się na klauzulę sumienia oraz wywiązywanie się z obowiązku odesłania do innej placówki są skutecznie monitorowane;
5. Nalega, aby władze podjęły działania w celu zapewnienia, że podmioty świadczące usługi medyczne wywiązują się z obowiązku kontraktowego wobec Narodowego Funduszu Zdrowia i wykonują zabiegi legalnej aborcji; prosi, aby władze udostępniły Komitetowi informacje o dostępności legalnej aborcji na terenie całego kraju;
6. Wzywa władze do przyjęcia środków zwiększających skuteczne wdrażanie istniejących mechanizmów w celu ochrony poufności danych pacjenckich oraz zapewnienia stosownego traktowania nieletnich poszukujących legalnej aborcji, na przykład poprzez wytyczne i przeszkolenie personelu medycznego;
7. Zachęca władze do bliskiej współpracy z Sekretariatem Komitetu Rady Ministrów, mając na względzie wykonywanie niniejszego wyroku oraz postanawia wznowić rozpatrywanie wyroku w tej sprawie najpóźniej na spotkaniu wiceministrów ws. praw człowieka w marcu 2020 roku.

Decyzja odnośnie *R.R.* i *Tysiąc*:

[Komitet Ministrów:]

1. Przypomina, że sprawy te dotyczą niewystarczających ram prawnych mających na celu umożliwienie kobietom skutecznego egzekwowania prawa na mocy prawa krajowego do aborcji z powodu stanu zdrowia ciężarnej kobiety lub płodu, w sytuacji gdy lekarz nie zgadza się, że takie podstawy istnieją (*Tysiąc*) lub że istnieje uzasadniona potrzeba przeprowadzenia badań prenatalnych niezbędnych do stwierdzenia nieprawidłowości (*R.R.*);
2. Podkreśla, jak ważna dla kobiet w ciąży jest możliwość skutecznego kwestionowania takich decyzji lekarskich oraz szybkiego rozpatrywania sprzeciwów, biorąc pod uwagę fakt, iż dla kobiet rozważających legalną aborcję czas jest najważniejszy;
3. Odnotowuje, że procedura sprzeciwu wprowadzona w odpowiedzi na wyrok w sprawie *Tysiąc* jest rzadko stosowana oraz że została skrytykowana przez środowiska społeczeństwa obywatelskiego i polskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z powodu swoich niepotrzebnie skomplikowanych wymagań proceduralnych i braku zagwarantowania terminowych decyzji;
4. Przypomina ponadto, że podczas ostatniego rozpatrywania tych spraw we wrześniu 2014 (1208. spotkanie wiceministrów ws. praw człowieka), władze zobowiązały się znowelizować prawo, aby uprościć i przyspieszyć procedurę sprzeciwu, Komitet apeluje zatem o przyjęcie niezbędnych reform bez dalszej zwłoki oraz o przedstawienie informacji o postępie w tej kwestii przed końcem czerwca 2019.
5. Zachęca władze do bliskiej współpracy z Sekretariatem Komitetu Ministrów, mając na względzie wykonywanie niniejszych wyroków;
6. Odnotowuje brak postępu w przyjmowaniu niezbędnych reform od roku 2014, postanawia przenieść te sprawy w zakres procedury podwyższonej kontroli i wznowić rozpatrywanie ich na spotkaniu wiceministrów ws. praw człowieka najpóźniej w marcu 2020.